

บทที่ 4

วิเคราะห์ทัศนธาตุพื้นฐานและการแก้ปัญหาการสร้างสรรค์

ทัศนธาตุคือสิ่งที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นผลงานทัศนศิลป์ ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม หรือ ประติมากรรม ทัศนธาตุประกอบด้วย เส้น (Line) พื้นที่ว่าง (Space) สี (Colour) น้ำหนักอ่อน - แข็งของแสงและเงา (Tone) และพื้นผิว (Texture) สิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายมนุษย์ที่รวมตัวกันในปริมาณและสัดส่วนที่พอเหมาะ แต่ละส่วนก็มีบทบาทหน้าที่ของตน ทั้งนี้ก็เพื่อก่อให้เกิดเป็นร่างกายมนุษย์ที่สมบูรณ์นั่นเอง

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชิ้นหนึ่งๆ อาจไม่จำเป็นต้องนำทัศนธาตุทั้งหมดมารวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าเรามีความต้องการที่จะสื่อผลงานของตนให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก และความหมายอย่างไร แต่โดยธรรมชาติแล้ว ในการนำธาตุชนิดใดชนิดหนึ่งขึ้นมาใช้ในการสร้างสรรค์ ธาตุชนิดอื่นๆ ก็จะเกิดขึ้นตามไปด้วย เช่น เมื่อใช้เส้นสร้างรูปทรง ก็จะเกิดพื้นที่ว่างดังนี้เป็นต้น แต่ในบทนี้ จะทำการวิเคราะห์เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของทัศนธาตุแต่ละชนิดที่ปรากฏในผลงานประติมากรรมชุดนี้

การวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะของทัศนธาตุ นอกจากจะทำให้เกิดความเข้าใจในตัวผลงานได้อย่างชัดเจนขึ้นแล้ว ยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงผลงานให้มีความสมบูรณ์ขึ้น หรือแปลกใหม่ขึ้นในการทำงานในอนาคต การวิเคราะห์ทัศนธาตุครั้งนี้ประกอบด้วย

- เส้นรอบนอกของรูปทรง
- โครงสร้างของรูปทรง
- ปริมาตรของรูปทรง
- พื้นผิวและสีของรูปทรง

เส้นรอบนอกของรูปทรง

โดยพื้นฐานแล้ว เส้นประกอบด้วยสองลักษณะคือเส้นตรงกับเส้นโค้ง ซึ่งเราสามารถนำเส้นทั้งสองนี้มาประกอบกันเกิดเป็นลักษณะของเส้นในรูปแบบอื่น ๆ ได้อีกไม่ว่าจะเป็นเส้นฟันปลา เส้นลูกคลื่น เส้นโค้งกันหอย ฯลฯ เส้นทำหน้าที่เป็นขอบเขตของพื้นที่ว่าง รูปทรง สี และน้ำหนัก เส้นแบบนี้เราจะสามารถมองเห็นอย่างชัดเจนด้วยสายตา ในขณะที่เส้นอีกประเภท

หนึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตของกลุ่มรูปทรงที่รวมตัวกันอยู่ เส้นประเภทนี้จะเกิดขึ้นโดยอาศัยจินตนาการ อย่างไรก็ตาม เส้นทั้งสองประเภทล้วนมีคุณสมบัติที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในแบบต่าง ๆ ได้ อาทิ เส้นตรงให้ความรู้สึกหนักแน่น หยาบ เส้นโค้งน้อย ๆ ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย มีความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เส้นโค้งวงแคบก่อให้เกิดการเปลี่ยนทิศทางอย่างรวดเร็ว มีพลังเคลื่อนไหวที่รุนแรง ส่วนเส้นโค้งกันหอย กลับให้ความรู้สึกของการเติบโตจากภายใน เป็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่มีจุดจบ เป็นต้น

นอกจากนี้ ทิศทางของเส้น ก็สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้ดูในแบบต่าง ๆ กัน เช่น เส้นนอน ให้ความรู้สึกสงบ เยียบ เส้นตั้งให้ความรู้สึกสมดุล มั่นคง เส้นเฉียง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ไม่สมบูรณ์ ส่วนเส้นโครงสร้าง หรือ Structural Line เป็นเส้นในจินตนาการที่แสดงแกน หรือทิศทางของโครงสร้างภายในผลงาน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นตัวกำหนดทิศทางการเคลื่อนไหวของผลงานให้ออกมาในรูปแบบที่ต้องการ

ลักษณะของเส้นในผลงานชิ้นที่ 1 ประกอบด้วยส่วนของเส้นโครงสร้างที่มีลักษณะเป็นเส้นทแยงเชื่อมต่อกันภายในรูปทรงที่เกิดจากการประสมประสานกันระหว่างมนุษย์และสัตว์ สร้างความรู้สึกเคลื่อนไหว แสดงอาการพุ่งทะยานไปข้างหน้า ส่วนเส้นรอบนอกจะมีลักษณะเคลื่อนไหวไปตามกายวิภาคของคนและสัตว์ แต่มีทิศทางที่สอดคล้องไปกับเส้นโครงสร้างเพื่อเสริมให้การเคลื่อนไหวภายในผลงานมีความชัดเจนและกลมกลืน

ลักษณะของเส้นในผลงานชิ้นที่ 2 ยังคงประกอบด้วยเส้นโครงสร้างที่เป็นเส้นเฉียงในทิศทางต่างๆ ซึ่งแต่ละทิศทางจะมีความขัดแย้งกันอย่างชัดเจน โดยบริเวณช่วงกลางของผลงานเส้นโครงสร้างจะมีลักษณะขัดกันแบบกากบาท แสดงทิศทางการเคลื่อนไหวแบบกระจาย และมีพลังที่รุนแรงกว่าผลงานชิ้นที่ 1 ในขณะที่เส้นรอบนอกนั้นเป็นเส้นที่เคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องไปตามลักษณะทางกายวิภาคของมนุษย์และสัตว์

ลักษณะของเส้นในผลงานชิ้นที่ 3 แกนของเส้นโครงสร้างอยู่ในแนวนอน ก่อให้เกิดความรู้สึกนิ่งกว่าผลงานสองชิ้นแรก แต่เมื่อประสมประสานกับเส้นหยักฟันปลาบริเวณขา และเส้นโค้งวงแคบบริเวณหัวม้า จึงเป็นส่วนที่นำสายตาให้เกิดความเคลื่อนไหว แบบแผนของการเคลื่อนไหวจึงเป็นขั้นตอนดังนี้

เส้นโค้งวงแคบ สร้างความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว สู่เส้นโค้งน้อยๆ ที่มีทิศทางอยู่ในแนวนอน ให้ความรู้สึกผ่อนคลายลง จากนั้นจบด้วยเส้นหยักฟันปลา ที่แสดงอาการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอีกครั้ง

ลักษณะของเส้นในผลงานชิ้นที่ 4 แกนหลักของโครงสร้างอยู่ที่รูปทรงคล้ายผนังห้องขนาดใหญ่ ซึ่งจัดวางอยู่ในส่วนกลางของผลงาน ในส่วนผนังห้องนี้ตั้งฉากกับพื้นดิน ด้านหนึ่งยกพื้นสูงยื่นออกไปด้านหน้าเล็กน้อย ก่อให้เกิดความรู้สึกหนักแน่น ปราศจากความเคลื่อนไหว ผู้เขียนได้ตัดทอนบางส่วนของผนังออก ทั้งนี้เพื่อลดความแข็งกระด้างอันเกิดจากรูปทรงเรขาคณิต และลดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นกับผลงานอย่างฉับพลันเกินไป ผนังด้านหนึ่งปรากฏรูปหัวสัตว์และขาของมนุษย์พวยพุ่งออกมาจากใจกลางผนัง เส้นที่เกิดขึ้นมีลักษณะกระจายออกสู่ทิศทางต่างๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว ในขณะที่อีกด้านหนึ่งนั้นมีเพียงรูปร่างมนุษย์ที่ถูกลดทอนแล้วยื่นออกมา ด้วยเส้นที่โค้งลงเล็กน้อย ทำให้ดูหดหู่ ฉะนั้น โครงสร้างของเส้นที่เกิดขึ้นในผลงานชิ้นนี้ จึงมีความขัดแย้งที่ค่อนข้างสูง กล่าวคือ เส้นแนวตั้งจากผนังให้ความรู้สึกนิ่งปราศจากความเคลื่อนไหว ตัดกับเส้นแนวนอนที่พวยพุ่งอย่างกระจัดกระจาย และเส้นโค้งลงที่ให้ความรู้สึกเศร้าหมอง

ลักษณะของเส้นในผลงานชิ้นที่ 5 เส้นโครงสร้างของประติมากรรมชิ้นนี้ มีทิศทางอยู่ในแนวตั้ง มีลักษณะเป็นเส้นคู่ที่ปลายด้านบนผายออกจากกันเล็กน้อย เกิดจากรูปทรงหัวกับขาของมนุษย์และสัตว์ที่เชื่อมต่อกัน ส่วนหัวนั้นอยู่ในท่าทางเงยหน้า ช่วงกลางลำตัวเชื่อมประสานกันด้วยรูปทรงอิสระ ประสมประสานกับรูปทรงหัวสัตว์ที่ยื่นออกไปในทิศทางที่เกือบขนานกับพื้นดิน รูปลักษณะของมนุษย์และสัตว์ในชิ้นนี้ได้รับการตัดทอนลงมากกว่าผลงานชิ้นที่ผ่านมา เหลือเพียงเค้าโครงร่างอันมีที่มาจากมนุษย์และสัตว์เท่านั้น โครงสร้างของเส้นในผลงานชิ้นนี้จะมีทิศทางที่ตัดกันอย่างชัดเจน แต่มีการออกแบบรูปทรงที่มีเส้นรอบนอกโค้งอ่อน ไม่แข็งกระด้างเป็นเส้นตรง อีกทั้งทิศทางของเส้นยังมีระเบียบ

โครงสร้างของรูปทรง

โครงสร้างของรูปทรงในผลงานประติมากรรมทั้ง 4 ชิ้นนี้อ้างอิงจากลักษณะทางกายวิภาคของมนุษย์และสัตว์ โดยผู้เขียนเน้นการศึกษาลักษณะของกล้ามเนื้อในขณะที่กำลังออกแรง ซึ่งมีการบิดเกร็ง ทำให้โครงสร้างโดยรวมมุ่งเน้นไปที่การแสดงออกถึงความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว มีพลังกำลัง

การสร้างสรรคผลงานประติมากรรมนั้น คือการนำเอาทัศนธาตุต่างๆ อันได้แก่ เส้น ปริมาตร พื้นที่ว่าง และพื้นผิว มาประกอบกัน ก่อให้เกิดรูปทรงที่กลมกลืน และมีเอกภาพ ผู้เขียนได้นำความรู้จากการศึกษาด้านกายวิภาคมาเป็นส่วนประกอบ เพื่อสร้างรูปทรงที่มีความหมายใหม่ขึ้นมา มิใช่การลอกเลียนแบบธรรมชาติโดยตรง

ปริมาตรของรูปทรง

ปริมาตรของรูปทรงในผลงานประติมากรรมชุดนี้ เกิดจากการนำเอารูปร่างของมนุษย์ และสัตว์ มาประกอบกันโดยมีการเพิ่ม ลดทอน และการปรับเปลี่ยนรูปทรงในบางส่วนเพื่อ ก่อให้เกิดความสอดคล้องกลมกลืนกันภายในผลงาน

การออกแบบรูปทรงในผลงานชุดนี้ นอกจากจะเป็นการนำเอารูปทรงคนและสัตว์มา ผสมผสานกันแล้ว ยังมีการผ่ารูปทรงให้แยกเป็นส่วนๆ เพื่อสร้างความน่าสนใจให้แก่ชิ้นงาน และสามารถแสดงให้เห็นถึงสภาวะของการอยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่าน จากสิ่งหนึ่ง ไปสู่อีกสิ่งหนึ่งได้ อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

พื้นผิวและสีของรูปทรง

พื้นผิวของผลงานประติมากรรมชุดนี้ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สามารถแสดงนัยยะทาง ความคิดได้เป็นอย่างดี ผู้เขียนเน้นพื้นผิวที่หยาบ อันเป็นมาจากความต้องการแสดงพลังกำลัง อารมณ์ความรู้สึกที่เรามี จึงไม่มีความจำเป็นในการทำพื้นผิวให้เรียบเนียน นอกจากนี้ยังปรากฏ ร่องรอยของการถูกรีดอันเป็นการแสดงสัญลักษณ์ซึ่งจะทำการอธิบายในหัวข้อ “ประเด็นด้าน เนื้อหาของประติมากรรมแต่ละชิ้น” ต่อไป

สีที่ปรากฏในผลงาน เป็นสีที่เกิดจากการแต่งเติมไปบนพื้นผิวของผลงาน ให้มี ลักษณะคล้ายพื้นผิวของสำริด เพื่อก่อให้เกิดผลทางการเห็นที่ดึงดูดความสนใจของคนดู และ ช่วยขับเน้นรูปทรงให้มีความชัดเจนตามที่ต้องการ

ประเด็นด้านเนื้อหาของประติมากรรมแต่ละชิ้น

เนื้อหาของผลงานประติมากรรมชุด “ความปรารถนา” นี้มีความเกี่ยวพันกับความ ต้องการจากจิตสำนึก ที่พยายามดิ้นรนเพื่อให้หลุดพ้นไปจากพันธนาการทางสังคม ซึ่งมีทั้งส่วนที่เป็นรูปธรรม เช่นภาระหน้าที่อันเกิดจากความจำเป็นในการแสวงหาทรัพย์สินเงินทอง และส่วนที่เป็นนามธรรม อันได้แก่พันธะทางใจ ที่คนเราต้องคำนึงถึงความรู้สึกของคนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็น บิดา มารดา เป็นต้น ผู้เขียนจึงได้นำเอารูปทรงคน อันเป็นตัวแทนของการดำรงชีวิตอย่างมนุษย์ โดยทั่วไป มาผสมผสานกับรูปทรงของสัตว์ต่างๆ อาทิ ม้า วัว ควาย เป็นต้น เพื่อสื่อให้เห็นถึง จิตวิญญาณเสรี และพลังกำลัง

ประติมากรรมชิ้นที่ 1 ชื่อผลงาน จิตสนทนา สัตว์จำพวกม้าและควายเป็นสัตว์ ที่มีพลังกำลังสูง โดยเฉพาะม้านั้นยังเป็นสัญลักษณ์ของการมีจิตวิญญาณเสรี ผู้เขียนได้แรง

บันดาลใจจากกระบวนการสร้างรูปสัญลักษณ์ของประติมากรรมในยุคโบราณ ซึ่งได้นำเอาคุณลักษณะของสัตว์เช่นสิงห์เป็นต้น อันหมายถึงสัตว์ที่มีอำนาจน่าเกรงขามมาเป็นตัวแทนของกษัตริย์ และนำมาผสมผสานกับร่างกายมนุษย์ ก่อให้เกิดรูปสัญลักษณ์ใหม่ เกิดความหมายใหม่ จึงได้นำเอากระบวนการดังกล่าวมาปรับใช้กับผลงานของตน

การออกแบบรูปทรง เกิดจากรูปทรงของควาย และม้า ตั้งแต่แผงคอไปจนถึงส่วนหัว ในขณะที่ท่อนขานั้นเป็นรูปขามนุษย์ โครงสร้างของรูปทรงตั้งอยู่ในแนวเฉียงที่โน้มไปด้านหน้า แสดงอาการพยายามที่จะพุ่งทะยานไปข้างหน้า เนื่องจากผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นถึงความปรารถนาอย่างแรงกล้าของสิ่งมีชีวิต ที่ต้องการหลุดพ้นไปสู่เสรีภาพจากพันธนาการ

ในส่วนของพื้นผิว ผู้เขียนกำหนดให้พื้นผิวบริเวณส่วนล่าง ซึ่งเป็นส่วนแขนและขาที่ค้ำยันผลงานอยู่ มีพื้นผิวที่หยาบอย่างรุนแรง และค่อยๆลดความหยาบให้น้อยลงเมื่อมาสู่พื้นผิวด้านบน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเน้นย้ำให้เกิดความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งหนึ่งมาสู่อีกสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ในแง่องค์ประกอบ เกิดจากการคลี่คลาย ดัดแปลง ลดและเพิ่มรูปทรงคนและสัตว์ขึ้นใหม่ เช่นหัวม้ามามีสัดส่วนที่ใหญ่ผิดปกติเมื่อเทียบกับช่วงลำตัว เพื่อให้สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก รูปทรงทั้งหมดอยู่ในลักษณะอสมมาตร กล่าวคือมีการโน้มเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง ส่วนที่เป็นขาหน้าทั้งคู่ช่วยรับน้ำหนักเพื่อให้รูปประติมากรรมนั้นตั้งอยู่ได้อย่างไรก็ตามทั้งสองข้างนี้ก็ยังคงอยู่ภายใต้แกนที่เอียงเล็กน้อยไปตามองค์ประกอบโดยรวมของผลงาน

ประติมากรรมชิ้นที่ 2 ชื่อผลงาน พันธนาการ จวบเป็นสัญลักษณ์หลักของการนำเสนองานชิ้นนี้ ในแง่มุมของความมีพลังกำลัง ผู้เขียนใช้เพียงโครงร่างส่วนใบหน้าของวัวมาแสดงอาการคล้ายกำลังแผดเสียงร้อง ไม่ได้แสดงรายละเอียดตามกายวิภาคทั้งหมด โครงสร้างโดยรวมมีลักษณะเหมือนกากบาทที่แสดงการพุ่งไปในทิศทางที่ต่างกัน ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวที่กระจัดกระจาย เนื่องจากผู้เขียนต้องการให้ผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงพลังที่อัดแน่นอยู่ภายในและพยายามที่จะพวยพุ่งออกมาอย่างไม่มีระเบียบ

พื้นผิวของผลงานชิ้นนี้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับชิ้นแรก กล่าวคือเป็นพื้นผิวหยาบและมีร่องรอยการถูกบีบรัด มีเหล็กเส้นรัดรอบตัวงาน ผู้เขียนแสดงนัยยะของพันธนาการที่มองไม่เห็นจากการใช้ร่องรอยของเชือกที่นำมาบีบรัดบนตัวผลงาน พร้อมทั้งใช้เหล็กเส้น ซึ่งเป็นวัสดุจริงมาสานพันอยู่รอบตัวสัตว์ เหล็กนั้นบางก็พันอยู่บนผิวงานบ้างก็จมหายไปใต้ตัวผลงาน เพื่อแสดงความรู้สึกบีบรัด บีบคั้น บริเวณปลายของเหล็กเส้น ถูกขมวดให้กลายเป็นรูปร่างของมนุษย์และ

สัตว์ เพื่อให้เกิดการทำงานของพื้นที่ว่าง กล่าวคือบริเวณพื้นที่ว่างอันเกิดจากการตัดเหล็กเส้น ก็ สามารถแสดงความเป็นรูปร่างได้เช่นกัน เพื่อให้ผู้ดูมีจินตนาการที่มากขึ้น

ประติมากรรมชิ้นที่ 3 ชื่อผลงาน ลมหายใจสุดท้าย ผลงานชิ้นนี้ใช้ม้า, วัว และคนเป็นสัญลักษณ์ ทิศทางของเส้นอยู่ในแนวนอน สร้างความรู้สึกอ่อนระโหย เหน็ดเหนื่อยไร้ พละกำลัง ในขณะที่เดียวกันส่วนหัวของม้าก็ยังแสดงอาการพยายามดิ้นรน ท่อนขาจิกเกร็งลงกับ พื้น ราวกับว่าเป็นความพยายามครั้งสุดท้ายก่อนจะหมดลมหายใจ

เส้นโครงสร้างของผลงานชิ้นนี้ประกอบด้วยเส้นตรง เส้นหยัก และเส้นโค้ง ผู้ดูจึงมี ทั้งความรู้สึกเคลื่อนไหว มีพลัง พร้อม ๆ กับความนิ่งสงบในคราวเดียว ในส่วนของพื้นผิว ปรากฏร่องรอยการรัดเชือกเล็กน้อย ช่วยเน้นย้ำให้เกิดความรู้สึกอึดอัด และเจ็บปวดมากยิ่งขึ้น

ประติมากรรมชิ้นที่ 4 ชื่อผลงาน ปรารถนาแห่งจิต ผลงานชิ้นนี้มีการใช้ รูปทรงซึ่งมีลักษณะคล้ายผนังห้องเข้ามาประกอบ ทำให้ผลงานมีความหนักแน่น แต่ใน ขณะเดียวกันก็สร้างการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วและรุนแรงจากรูปทรงของมนุษย์และสัตว์ พุ่ง ทะยานออกมาจากพื้นที่ว่างด้านหนึ่งในลักษณะกระจัดกระจาย ส่วนอีกด้านหนึ่งเป็นรูปร่าง มนุษย์โผล่ออกมาจากกำแพง มีลักษณะโน้มตัวลงเล็กน้อย สร้างความขัดแย้งแบบคู่ตรงข้าม ซึ่ง จะส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ดู ทำให้มีทั้งความนิ่ง และความเคลื่อนไหวในคราวเดียว

ผู้เขียนใช้รูปทรงผนังนี้เพื่อสร้างพื้นที่ว่างสองด้าน ด้านหนึ่งผู้เขียนเรียกเป็น "ด้านใน" คือส่วนที่มีการยกพื้นสูง และมีรูปทรงของมนุษย์ ส่วนด้านตรงข้ามที่ประกอบด้วยกลุ่มของสัตว์ ต่างๆ ผู้เขียนเรียก "ด้านนอก" ทั้งนี้เพื่อความง่ายต่อการอธิบาย รูปทรงสัตว์ที่ปรากฏอยู่บริเวณ ด้านนอก มีทิศทางกระจัดกระจาย และอยู่ในลักษณะยื่นอู่ให้รูปทรงมนุษย์จากอีกด้านนั้นทะลุผ่าน ผนังออกมาด้วยกัน เป็นการแบ่งมิติของจิตด้วยการนำระบบสัญลักษณ์มาใช้

แบบแผนการเคลื่อนไหวของสายตาในผลงานชิ้นที่ 4 มีลักษณะดังนี้ ที่ผนังด้านใน บริเวณรอยต่อระหว่างรูปทรงมนุษย์ มีการนำรูปสัตว์มาประกอบโดยกำหนดให้เป็นภาพนูนต่ำ ดู คล้ายเงาที่ทอดมาจากรูปทรงมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาของผนังทั้งสองส่วน ให้มี ความสอดคล้องประสานกัน อีกทั้งทิศทางของเงารูปสัตว์นี้ สามารถช่วยนำสายตาของผู้ดูให้ เคลื่อนไปสู่ผนังอีกฝั่งหนึ่งได้ ในขณะเดียวกัน ที่มุมด้านล่างของผนังด้านนอก ปรากฏรูปสัตว์ ขนาดเล็กหันหน้ามองขึ้นไปสู่กลุ่มประติมากรรม เป็นการช่วยนำสายตาผู้ดูให้เกิดการเคลื่อนไหว โดยรอบรูปประติมากรรม

ประติมากรรมชิ้นที่ 5 ชื่อผลงาน หวังปรารถนา ผู้เขียนออกแบบรูปทรงโดยใช้ วิธีการผ่ารูปทรงมนุษย์ออกเป็นสองส่วน แล้วนำแต่ละส่วนที่ได้มาคลี่คลายให้เกิดความหมายใหม่

ส่วนหนึ่งยังคงเค้าร่างของมนุษย์ ส่วนที่เหลือมีศีรษะเป็นรูปสัตว์ การผ่า เป็นกระบวนการที่ทำให้เราได้มองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ ฉะนั้น การผ่ารูปทรงมนุษย์ออกเป็นสองส่วน ก็เปรียบเสมือนความพยายามที่จะเปิดเผยให้เห็นถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ

ประติมากรรมชิ้นนี้มีการลดทอนรูปทรงมนุษย์และสัตว์จนเหลือเพียงเค้าโครงร่างที่เรียบง่าย มีการสร้างพื้นผิวหยาบ และพื้นผิวเรียบ เพื่อเป็นการช่วยนำสายตาผู้ดู จากส่วนที่หยาบมาก ไปจนถึงส่วนเรียบ และจากส่วนเรียบไปสู่ส่วนที่หยาบ ตามลำดับ

ปริมาตรรูปทรงอิสระบริเวณกึ่งกลางผลงาน เป็นตัวเชื่อมด้านทั้งสองให้เป็นอันหนึ่งอันเดียว ในส่วนนี้มีรูปหัวสัตว์ขนาดต่างๆกันยื่นออกมาในทิศทางตรงข้ามกัน เป็นการสร้างระยะลวงให้เกิดขึ้นในผลงานประติมากรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 20 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน	จิตสนทนา
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	153 x 263 x 177 เซนติเมตร

ภาพที่ 21 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน

จิตสนทนา

เทคนิค

ปั้น - หล่อ

ขนาด

153 x 263 x 177 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 22 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน	จิตสนทนา
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	153 x 263 x 177 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 23 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน	พันธนาการ
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	145 x 196 x 110 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 24 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน	พันธนาการ
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	145 x 196 x 110 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร - สวนลือขสิทธิ์

ภาพที่ 25 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน

พินธนาการ

เทคนิค

ปั้น - หล่อ

ขนาด

145 x 196 x 110 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

ภาพที่ 26 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน	ลมหายใจสุดท้าย
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	90 x 200 x 58 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 27 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน	ลมหายใจสุดท้าย
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	90 x 200 x 58 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 28 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน	ลมหายใจสุดท้าย
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	90 x 200 x 58 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 29 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน	ปรารธนาแห่งจิต
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	151 x 180 x 198 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 30 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน	ปรารธนาแห่งจิต
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	151 x 180 x 198 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 31 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน	ปรารถนาแห่งจิต
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	151 x 180 x 198 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 32 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 5

ชื่อผลงาน

ห้วงปรารถนา

เทคนิค

ปั้น - หล่อ

ขนาด

22 x 32 x 70 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 33 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 5

ชื่อผลงาน

ห้วงปรารถนา

เทคนิค

ปั้น - หล่อ

ขนาด

22 x 32 x 70 เซนติเมตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 34 ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 5

ชื่อผลงาน	ห้วงปรารถนา
เทคนิค	ปั้น - หล่อ
ขนาด	22 x 32 x 70 เซนติเมตร

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้เขียนได้ผ่านกระบวนการต่างๆ ตั้งแต่การวางเนื้อหาในการแสดงออก การออกแบบรูปทรง และการลงมือปฏิบัติงานจริง ซึ่งในแต่ละขั้นต่อนั้น ผู้เขียนได้พบปัญหา และมีแนวทางแก้ไขดังต่อไปนี้

ปัญหาในระยะเริ่มต้น ในช่วงของการเริ่มต้นการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เป็นช่วงที่ต้องทำความเข้าใจกับสิ่งที่ตัวเองต้องการนำเสนอ และสรุปเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ ในส่วนของที่มาและแรงบันดาลใจนั้น มีความต่อเนื่องมาจากผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์อยู่แล้ว เพียงต้องการประมวลความคิดให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้นและจับจุดให้ได้ว่าต้องการนำเสนอประเด็นในด้านใดเป็นหลัก ผู้เขียนพบว่าหลังจากที่ประมวลความคิดของตนได้ แต่ขาดการค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการที่มีหลักเกณฑ์และทฤษฎีที่น่าเชื่อถือเพียงพอ ส่งผลไปถึงการออกแบบรูปทรงที่สะเปะสะปะ ซึ่งปัญหาในข้อนี้ผู้เขียนแก้ไขโดยการสอบถามจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และค้นคว้าข้อมูลที่สามารถนำมาเสริมให้การสร้างสรรค์มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ปัญหาในระหว่างการสร้างสรรค์ผลงาน เมื่อประมวลความคิดจนได้โครงร่างของเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการออกแบบรูปทรงให้มีความสอดคล้องกับความคิด และมีความน่าสนใจ ปัญหาสำคัญของผู้เขียนในระหว่างนี้คือ การยึดมั่นอยู่กับเนื้อหาจนเกินไป จนรูปแบบของผลงานดูเกร็ง แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่สามารถบ่งบอกถึงสภาวะความรู้สึกที่ต้องการนำเสนอได้อย่างสมบูรณ์ ผู้เขียนใช้ระยะเวลาเพื่อแก้ไขปัญหานี้นานมาก โดยการปรึกษากับอาจารย์และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้คนแวดล้อม

ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือ เนื้อหาสาระที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอเป็นเรื่องในเชิงอัตวิสัยอย่างยิ่ง ความเป็นส่วนตัวสูง และเป็นเรื่องของจิตใต้สำนึกที่มองไม่เห็น จับต้องไม่ได้ บางครั้งก็ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุและผลที่มีความชัดเจน ผู้เขียนจึงต้องอาศัยการพยายามตรวจสอบสภาวะจิตของตน เพื่อประมวลผลที่เกิดขึ้นและนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ต่อไป

การศึกษาค้นคว้าผลงานศิลปะของวัฒนธรรมอื่น ๆ ก็เป็นอีกทางออกหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เขียนค้นพบวิธีการที่น่าสนใจ เพื่อนำมาปรับใช้กับผลงานของตน จนกระทั่งสามารถจับจุดที่พอดีระหว่างเนื้อหา กับการสนุกกับรูปทรง ทำให้ผลงานมีความน่าสนใจ แปลกใหม่ และตอบสนองเนื้อหาที่กำหนดไว้แต่แรกได้ชัดเจนขึ้น

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งใหม่ หลังจากทีสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละชิ้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนจำเป็นจะต้องทบทวนถึงสิ่งที่ทำมาแล้ว เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขต่อไปในอนาคต

ผู้เขียนพบว่าในการทำงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีปัญหาหลักก็คือการให้เวลากับผลงานไม่ต่อเนื่อง ในบางช่วงที่ความคิดขาดตอนไปเนื่องจากภารกิจด้านอื่น ทำให้ต้องกลับมาทบทวนความคิดใหม่เป็นระยะๆ ส่งผลให้เกิดความล่าช้า

นอกจากนี้ ด้วยคุณวุฒิและวัยวุฒิที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความคิดอ่านมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้เขียนเชื่อว่าเราไม่ควรยึดมั่นกับสิ่งที่คิดว่าดีแล้วในอดีต หากแต่ควรมีการพัฒนาความรู้ และควรหมั่นสำรวจความเป็นไปที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของตนอยู่เสมอ เพื่อการรู้เท่าทันความคิดของตน และคอยติดตามความก้าวหน้าของวงการศิลปะ เพื่อให้ทันยุคสมัยและทำความเข้าใจว่าแนวคิดของสังคมภายนอกมีพัฒนาการไปในทิศทางใดแล้ว สิ่งเหล่านี้ก็เพื่อนำมาปรับปรุงผลงานของตน รวมไปถึงการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจด้วยนั่นเอง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์